

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

BOŠNJAČKA DEMOKRATSKA STRANKA HRVATSKE

Rijeka, studeni 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2016.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Nalaz za 2016.	8
III.	MIŠLJENJE	14

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/17-03/29
URBROJ: 613-10-17-6

Rijeka, 22. studenoga 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
BOŠNJAČKE DEMOKRATSKE STRANKE HRVATSKE
ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14, 96/16 i 70/17), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Bošnjačke demokratske stranke Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 6. srpnja do 22. studenoga 2017.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u studenom 2008. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv je BDSH. Sjedište Stranke je Žegoti b.b, Kastav. Djelokrug, ciljevi i način njenog djelovanja su određeni programom i statutom.

Prema programskim načelima i političkim stajalištima, Stranka se zalaže za razvoj hrvatskog društva kao zajednice svih građana i njegovu ekonomsku opstojnost na principima tržišne ekonomije, da počiva na demokratskim metodama i drugo, a posebno za potrebe i probleme bošnjačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Statut Stranke je donesen u listopadu 2008., a izmjene i dopune u listopadu 2012. Statutom je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak Stranke, uvjeti za stjecanje članstva, prava i obveze članova, unutarnje ustrojstvo, tijela Stranke (Skupština, Glavni odbor, predsjednik, potpredsjednici, Nadzorni odbor, Časni sud, tajnik i blagajnik), materijalno i financijsko poslovanje, te raspuštanje organizacijskih oblika i prestanak rada Stranke. Također, utvrđeni su odnosi između tijela, način donošenja pravovaljanih odluka, imenovanje predsjednika i trajanje mandata te druga pitanja od značaja za ustroj, djelovanje i ostvarenje ciljeva Stranke. Član Stranke može biti svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske, koji prihvaća Statut, program rada i etički kodeks Stranke. Prestanak članstva se provodi povratom članske iskaznice ili pisanom izjavom.

Stranka je ustrojena na teritorijalnom principu u skladu s ustrojem lokalne samouprave. Koncem 2016. na području Republike Hrvatske bilo je ustrojeno 14 ogranaka (Buje, Drenovci, Dubrovnik, Gunja, Labin, Poreč, Pula, Raša, Rovinj, Sisak, Umag, Vodnjan, Zagreb i Sisačko-moslavačka županija). Stranka ostvaruje prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te druge prihode u skladu s propisima.

Skupština je najviše izborno i programsko tijelo Stranke koja donosi program i usvaja Statut, te bira i razrješava Glavni odbor, predsjednika, potpredsjednike, Nadzorni odbor, Časni sud, tajnika i blagajnika. Delegati za Skupštinu koja se održava svake četiri godine, a po potrebi i ranije, biraju se u gradskim i općinskim ograncima, a osnovni kriterij za broj delegata je udio broja članova ogranka u ukupnom broju članstva stranke. Odluku o sazivanju Skupštine donosi predsjednik, ili u slučaju spriječenosti osoba koja odlukom Glavnog odbora mijenja predsjednika. Izvanrednu Skupštinu može sazvati Glavni odbor dvotrećinskom većinom svih članova. Posljednja redovna Skupština održana je u listopadu 2012.

Glavni odbor upravlja Strankom između dvije skupštine, a čine ga predsjednik Stranke, četiri potpredsjednika, tajnik, blagajnik i 18 članova, odnosno ukupno 25 članova. Glavni odbor zauzima političke stavove, utvrđuje prijedloge, izmjene i dopune programa rada, statuta i statutarnih odluka, utvrđuje liste kandidata za parlamentarne, predsjedničke i lokalne izbore, donosi odluke o predizbornim i postizbornim koalicijama te sve druge odluke u vezi potreba i rada stranke između dvije Skupštine. Glavni odbor usvaja godišnji financijski plan i program u skladu s odredbama Statuta. Prema Statutu, odlučivanje je pravovaljano ako sjednici Glavnog odbora prisustvuje natpolovična većina članova, a odluke se donose natpolovičnom većinom nazočnih.

Nadzorni odbor ocjenjuje statutarnost akata i odluka, sudjeluje u izmjenama i dopunama statuta, podnosi skupštini izvješće o svom radu, te obavlja i druge poslove predviđene statutom i odlukama Skupštine. Također nadzorni odbor prati i analizira financijsko poslovanje.

Časni sud prati etičnost i moralnost u radu, ponašanju i javnom istupanju članstva, poštivanje temeljnih akata kao i donošenje konačnih odluka u stegovnim postupcima.

Predsjednik predstavlja, zastupa i rukovodi Strankom, saziva Skupštinu i sjednice Glavnog odbora, te podnosi izvješća o radu Glavnom odboru i Skupštini. U suradnji s potpredsjednicima koordinira rad ogranaka. Predsjednik Stranke je Nedžad Hodžić, a tajnik Benjamin Terzić. Koncem 2016. Stranka nije imala zaposlenika.

Planiranje

Prema financijskom planu za 2016., dostavljenim uz financijske izvještaje za 2016., prihodi su planirani u iznosu 30.300,00 kn, rashodi u iznosu 29.647,00 kn te višak prihoda u iznosu 653,00 kn. Prihodi se odnose na prihode iz proračuna Republike Hrvatske u iznosu 27.000,00 kn, donacije 3.000,00 kn te financijske prihode 300,00 kn. Rashodi u iznosu 29.647,00 kn se odnose na materijalne rashode u iznosu 26.000,00 kn, rashode za amortizaciju 3.347,00 kn i financijske rashode u iznosu 300,00 kn. Prihodi i rashodi su planirani prema vrstama prihoda i rashoda iz računskog plana za neprofitne organizacije. Izmjene financijskog plana za 2016. nisu donesene.

Godišnji program rada za 2016. nije donesen.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te prema propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji te objavljeni na mrežnim stranicama Stranke i dostavljeni Državnom uredu reviziju u propisanom roku. Uz financijske izvještaje je dostavljen financijski plan za 2017. i tromjesečna izvješća o primljenim donacijama od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. Prema izvještajima o primljenim donacijama objavljenim na mrežnim stranicama, Stranka nije ostvarila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija). Financijski izvještaji obuhvaćaju prihode i rashode za financiranje izborne promidžbe.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 74.582,00 kn, što je za 394.656,00 kn ili 84,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 44.282,00 kn ili 146,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	353.698,00	27.000,00	7,6
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	37.988,00	43.382,00	114,2
3.	Prihodi od imovine	71,00	0,00	-
4.	Prihodi od donacija	0,00	4.200,00	-
5.	Drugi prihodi	77.481,00	0,00	-
	Ukupno	469.238,00	74.582,00	15,9

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni manje za 326.698,00 kn ili 92,4 %, jer od 2016. Stranka nije imala zastupnike u Hrvatskom saboru te nije ostvarila pravo na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna.

Najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 43.382,00 kn ili 58,2 %. Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 27.000,00 kn ili 36,2 %, a donacije u iznosu 4.200,00 kn ili 5,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Stranka ne ostvaruje prihode od članarina.

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 27.000,00 kn. Prema Odluci Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske o pravu na naknadu i visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz siječnja 2016., kandidat Stranke je ostvario pravo na naknadu troškova izborne promidžbe i sredstva su doznačena u siječnju 2016.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 43.382,00 kn u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na temelju odluka lokalnih jedinica o raspoređivanju sredstava političkim strankama. Pravo na redovito godišnje financiranje imaju političke stranke koje djeluju na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno čiji je najmanje jedan kandidat izabran za člana predstavničkog tijela, a sredstva se raspoređuju razmjerno broju članova političke stranke u vrijeme konstituiranja predstavničkog tijela. Članovi Stranke su vijećnici u predstavničkim tijelima pet jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega četiri s područja Istarske županije, te jedan s područja Karlovačke županije. Sredstva su doznačena na žiro račun Stranke iz Grada Pule u iznosu 29.180,00 kn, Grada Labina u iznosu 6.501,00 kn, Istarske županije u iznosu 6.008,00 kn, Općine Raša u iznosu 900,00 kn te iz Općine Cetingrad u iznosu 793,00 kn.

Prihodi od donacija u iznosu 4.200,00 kn se odnose na dobrovoljne priloge (donacije) u naravi, a odnose se na uslugu prijevoza pružena Stranci u veljači 2015.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 68.360,00 kn, što je za 475.359,00 kn ili 87,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 38.713,00 kn ili 130,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	250,00	0,00	-
2.	Materijalni rashodi	310.537,00	63.338,00	20,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	4.500,00	20.119,00	447,1
2.2.	Drugi materijalni rashodi	306.037,00	43.219,00	14,1
3.	Rashodi za amortizaciju	3.347,00	3.175,00	94,9
4.	Financijski rashodi	1.627,00	1.847,00	113,5
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	224.423,00	0,00	-
6.	Drugi rashodi	3.535,00	0,00	-
	Ukupno	543.719,00	68.360,00	12,6
	Višak prihoda	0,00	6.222,00	-
	Manjak prihoda	74.481,00	0,00	-

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu se odnosi na druge materijalne rashode (troškove službenih putovanja, reprezentacije i drugo) koji su ostvareni za 247.199,00 kn ili 79,6 % manje. U 2016. rashodi za donacije i stipendije nisu ostvareni. Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu 63.338,00 kn ili 92,7 %. Svi drugi rashodi iznose 5.022,00 kn i imaju udjel 7,3 % u ukupnim rashodima.

Materijalni rashodi u iznosu 63.338,00 kn se odnose na druge materijalne rashode u iznosu 43.219,00 kn i rashode za izbornu promidžbu u iznosu 20.119,00 kn. Drugi materijalni rashodi odnose se na rashode za naknade troškova službenih putovanja u iznosu 30.569,00 kn, rashode za usluge u iznosu 10.975,00 kn (od čega najamnine 5.757,00 kn te usluge telefona, interneta i pošte 5.218,00 kn), rashode za materijal i energiju u iznosu 858,00 kn te rashode za reprezentaciju u iznosu 817,00 kn. Rashodi za izbornu promidžbu se odnose na naknade troškove službenih putovanja u iznosu 14.891,00 kn, usluge tiskanja promidžbenih materijala u iznosu 2.600,00 kn, reprezentaciju 1.828,00 kn te najamninu 800,00 kn.

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 3.175,00 kn, a odnose se na obračunanu amortizaciju za dugotrajnu imovinu u uporabi. Imovina je nabavljena u prethodnim godinama.

Financijski rashodi u iznosu 1.847,00 kn se odnose na rashode za bankarske usluge i usluge platnog prometa.

Višak prihoda za 2016. iznosi 6.222,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosi 14.373,00 kn tako da manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 8.151,00 kn, što nije iskazano u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 13.556,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2016.	Stanje 31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	7.042,00	3.866,00	54,9
2.	Financijska imovina	14.043,00	9.690,00	69,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	11.277,00	6.924,00	61,4
2.2.	Rashodi budućih razdoblja	2.766,00	2.766,00	100,0
Ukupno imovina		21.085,00	13.556,00	64,3
3.	Obveze	19.289,00	5.538,00	28,7
3.1.	Obveze za rashode	10.289,00	3.038,00	29,5
3.2.	Obveze za zajmove	9.000,00	2.500,00	27,8
4.	Vlastiti izvori	1.796,00	8.018,00	446,4
Ukupno obveze i vlastiti izvori		21.085,00	13.556,00	64,3

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2016. je manja u odnosu na stanje iskazano početkom 2016. za 7.529,00 kn ili 35,7 %. Smanjenje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na financijsku imovinu (novac u banci i blagajni) koja je manja za 4.353,00 kn ili 39,9 %. Vrijednost nefinancijske imovine je manja za 3.176,00 kn ili 45,1 % zbog obračuna ispravka vrijednosti. Obveze su manje za 13.751,00 kn ili 71,3 % jer su podmirene obveze za rashode (manje za 7.251,00 kn) te obveze za zajmove (manje za 6.500,00 kn).

Nefinancijska imovina u iznosu 3.866,00 kn odnosi se na vrijednost uredske opreme (računalo, pišač, prijenosno računalo) nakon obračunanog ispravka vrijednosti. Oprema je nabavljena u prethodnim godinama.

Vrijednost financijske imovine se odnosi na sredstva na žiro računu u iznosu 6.470,00 kn, sredstva u blagajni u iznosu 454,00 kn te rashode budućih razdoblja (usklađenja s dobavljačima) u iznosu 2.766,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 5.538,00 kn i odnose se na obveze za pozajmicu od predsjednika Stranke u iznosu 2.500,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu 2.014,00 kn te obveze za autorske naknade u iznosu 1.024,00 kn. Tijekom obavljanja revizije (rujan 2017.) nije dokumentirano koliko je obveza podmireno do rujna 2017.

Vlastiti izvori se odnose na višak prihoda u iznosu 8.018,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi materijalnih i drugih rashoda. Iako je tijekom obavljanja revizije više puta usmeno i pisano zatražen razgovor, predsjednik Stranke nije se odazvao tako da nisu pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnoj stranici Stranke.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug, planiranje i računovodstveno poslovanje te rashode u dijelu koji se odnosi na troškove službenih putovanja.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo nepovoljno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje i rashode u dijelu koji se odnosi na troškove službenih putovanja, reprezentacije i donacije.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom provedbe naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe zadužene za provedbu planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojem nalogu je postupljeno i prema kojim nalogima i preporukama nije postupljeno.

Nalog prema kojem je postupljeno:

- prijevozni troškovi po nalogima za službena putovanja (cestarine, tunelarine) su dokumentirani; Obračuni troškova prijevoza su iskazani na propisanim obrascima naloga za službena putovanja

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- kodeks etike nije donesen te nije provedena izobrazba kako bi se osiguralo da članovi poštuju visoke i jasne standarde etičkog ponašanja
- prihodi i rashodi nisu realno planirani te nisu donesene izmjene i dopune financijskog plana; Nije donesen godišnji program rada odnosno nisu planirane aktivnosti i iznos sredstava potrebnih za njihovo ostvarenje zbog čega rashodi nisu praćeni po aktivnostima i izvorima financiranja
- pisane procedure za računovodstveno poslovanje, postupanja s dokumentacijom i financiranje ogranaka nisu donesene

- tijekom obavljanja revizije nije dokumentirano je li Nadzorni odbor obavljao nadzor i kontrolu financijskog poslovanja te je li predsjednik Stranke podnio izvješće o radu za 2016. Glavnom odboru i Skupštini
- iako je kao tijelo Stranke predviđen blagajnik, sve blagajničke izvještaje je kontrolirao predsjednik Stranke, te ih je ovjerio i kao blagajnik; Isto tako, sve je blagajničke uplatnice i isplatnice, osim u slučaju uplate jedne primljene pozajmice i njenog povrata, potpisao predsjednik Stranke ujedno kao blagajnik, uplatitelj odnosno primatelj te kontrolor što nije u skladu s načelom razdvajanja dužnosti
- putni nalozi ne sadrže podatke o početnom i završnom stanju brojila, osim kod službenih putovanja za izbornu promidžbu, te ne sadrže izvješća o obavljenom putu
- u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; Tijekom obavljanja revizije nije dokumentirano jesu li poduzimane mjere za naplatu potraživanja
- na računima za reprezentaciju nisu navedeni razlozi ugošćavanja, korisnici usluga reprezentacije i aktivnosti na koje se ovi rashodi odnose
- pisani kriteriji za dodjelu donacija i stipendija nisu doneseni
- preostala obveza na temelju Sporazuma o plaćanju troškova zajedničke izborne promidžbe iz 2013. prema drugoj političkoj stranci (utvrđena ugovorom o cesiji zaključenim s Istarskim demokratskim saborom u veljači 2015.) u iznosu 16.266,00 kn nije evidentirana u poslovnim knjigama
- nije ustrojen učinkovit sustav unutarnjih kontrola zbog problema u uspostavi funkcioniranja i rada tijela Stranke.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

2. Djelokrug

2.1. Prema odredbama Statuta, sjednice Skupština, najvišeg izbornog i programskog tijela, se održavaju svake četiri godine. Posljednja izborna Skupština održana je u listopadu 2012. Sljedeća Skupština je trebala biti održana najkasnije do listopada 2016., što nije provedeno. Prema planu djelovanja, navedenom u Planu provedbe naloga i preporuka dostavljenom Državnom uredu za reviziju, održavanje redovne Skupštine je bilo planirano u ožujku 2016., na kojoj je planirano biranje novog Glavnog odbora, Predsjednika Stranke te drugih tijela Stranke čime bi bilo razriješeno nefunkcioniranje tijela Stranke. U rujnu 2015. predsjednik Nadzornog odbora podnio je ostavku. Sustavom unutarnjih kontrola se osigurava razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva poslovanja sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Stranka nije uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola.

Provodi se kontrola i ovjeravanje ulaznih računa, blagajničkih uplatnica i isplatnica te blagajničkih izvještaja, ali iz pojedinih računa se ne može utvrditi radi ostvarenja kojih ciljeva je nastao rashod. Za financijski plan nije navedeno tko ga je donio te datum usvajanja, a godišnji program rada nije donesen. Iako je Statutom predviđen, nije donesen kodeks etike kojim bi se propisala pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštivati svi članovi Stranke. Godišnji popis nje obavljen te nije dokumentirano jesu li poduzimane mjere naplate potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Unutarnjim aktom nije uređeno postupanja kod provođenja aktivnosti iz plana i godišnjeg programa. Pisana pravila financijskog poslovanja te pravila kojima se uređuje računovodstveno poslovanje, postupanje s dokumentacijom, financiranje ogranaka te pisani kriteriji za dodjelu donacija i stipendija nisu doneseni. Posljedica slabosti sustava unutarnjih kontrola su nepravilnosti ponovljene iz 2015., kao i nepravilnosti vezane uz planiranje i računovodstveno poslovanje, donošenje pojedinih odluka, trošenje sredstava i izvješćivanje o ostvarenju godišnjeg programa i financijskog plana.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti na uspostavi funkcioniranja i rada tijela Stranke u skladu s odredbama Statuta radi ostvarenja političkih ciljeva. Nadalje, nalaže poduzeti aktivnosti na uspostavi učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

3. Planiranje i računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14).

- Planiranje

Prema financijskom planu za 2016., dostavljenim uz financijske izvještaje za 2015., prihodi su planirani u iznosu 30.300,00 kn, rashodi u iznosu 29.647,00 kn te višak prihoda u iznosu 653,00 kn. U financijskom planu nije navedeno tko ga je donio te datum usvajanja. Prema odredbi članka 35. Statuta, Glavni odbor donosi sve odluke koje se tiču potreba i rada Stranke između dvije skupštine. Prihodi i rashodi za 2016. nisu realno planirani, a izmjene financijskog plana za 2016. nisu donesene. Financijskim planom za 2016. su planirani prihodi u iznosu 30.300,00 kn, a ostvareni su u iznosu 74.582,00 kn, što je za 44.282,00 kn ili 146,2 % više od plana. Rashodi su planirani u iznosu 29.647,00 kn, a ostvareni su u iznosu 68.360,00 kn, što je za 38.713,00 kn ili 130,6 % više od plana.

Godišnji program rada za 2016. nije donesen. Prema odredbama članaka 28. i 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke su dužne do završetka tekuće godine donijeti, osim financijskog plana za iduću kalendarsku godinu, i godišnji program rada. Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, politička stranka, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti financijski plan u skladu s odredbama Statuta, a godišnji program rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Ukoliko tijekom godine dođe do značajnijeg odstupanja predlaže donijeti izmjene financijskog plana.

- Računovodstveno poslovanje

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 37.988,00 kn na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Stranka ima članove u predstavničkim tijelima pet jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Istarske županije te Karlovačke županije. Obavljeno je 15 tromjesečnih uplata od 20 ukupno mogućih, odnosno Stranka nije primila pet tromjesečnih uplata u iznosu 4.305,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za navedene prihode. Prema odredbama članka 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, sredstva za redovno financiranje doznaju se tromjesečno prema odluci o raspoređivanju proračunskih sredstava koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbom članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17), skupina računa potraživanja za prihode poslovanja sadrži, između ostalog, i potraživanja za prihode po posebnim propisima.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) iskazani u Izvještaju o prihodima i rashodima za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2016. i Izvješću o primljenim donacijama tijekom 2016. se razlikuju. Prema Izvještaju o prihodima i rashodima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. prihod od donacija odnosi se na pružene usluge prijevoza u veljači 2015. za potrebe Stranke, koje su u 2015. evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima na računu obveza i računu rashoda za usluge prijevoza u iznosu 4.200,00 kn. Istodobno u Izvješću o primljenim donacijama tijekom 2016. nisu iskazane donacije. Iz dokumentacije se ne može potvrditi da je primila dobrovoljni prolog (donaciju) u naravi u 2015., odnosno u 2016. niti da Stranka ne treba podmiriti obvezu za nabavljene usluge prijevoza u 2015. Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Preneseni manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju nije točno evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima. U poslovnim knjigama je evidentiran preneseni višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 8.018,00 kn, dok je ostvaren manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 8.151,00 kn (preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 14.373,00 kn umanjen za višak prihoda za 2016. u iznosu 6.222,00 kn).

Odredbom članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se računovodstvo neprofitnih organizacija temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Prema odredbama članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo se temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija.

U 2016. je Stranka primila dvije pozajmice, od predsjednika Stranke u iznosu 6.500,00 kn i člana Stranke u iznosu 5.000,00 kn, uplatom gotovine u blagajnu. Početno stanje primljenih pozajmica početkom 2016. iznosilo je 9.000,00 kn, a u 2016. primljene su pozajmice u iznosu 11.500,00 kn. Tijekom godine vraćeno je 18.000,00 kn, te je koncem 2016. iskazana obveza Stranke za pozajmicu od predsjednika u iznosu 2.500,00 kn. Navedeni poslovni događaji evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju isplatnica i uplatnica. Prva pozajmica u iznosu 6.500,00 kn primljena je 20. travnja 2016., a iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo za koje namjene se treba koristiti primljena pozajmica (aktivnosti). Druga pozajmica, u iznosu 5.000,00 kn, primljena je od člana Stranke u vrijeme izborne kampanje za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i vraćena je u prosincu 2016. Za navedene poslovne događaje nisu zaključeni ugovori o pozajmici niti su donesene odluke. Prema odredbi članka 35. Statuta, Glavni odbor donosi sve odluke koje se tiču potreba i rada Stranke između dvije skupštine.

Stranka nije obavila godišnji popis imovine i obveza koncem 2016. Prema podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 13.556,00 kn. Prema odredbi članka 19. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija je dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Ukupni prihodi su ostvareni za 394.656,00 kn ili 84,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu, dok su ukupni rashodi ostvareni za 475.359,00 kn ili 87,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17), Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje i u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati potraživanja u poslovnim knjigama na temelju prethodno pribavljenih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke te pratiti i kontrolirati naplatu potraživanja. Nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati točne podatke o visini ostvarenih prihoda i prenesenom manjku te obaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Nadalje, nalaže u bilješkama uz financijske izvještaje navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija odnosno Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Također nalaže donošenje odluke o zaduženju u skladu s odredbama Statuta.

4. Rashodi

- 4.1. Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 68.360,00 kn, što je za 475.359,00 kn ili 87,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za naknade troškova službenih putovanja predsjednika Stranke u iznosu 45.460,00 kn i čine 66,5 % ukupnih rashoda. Korišteno je privatno osobno vozilo u službene svrhe, a isplate troškova prijevoza i naknada (2,00 kn po prijeđenom kilometru) su obavljene na temelju naloga za službena putovanja s priloženim računima za cestarine i tunelarine. Nalozi za službena putovanja su numerirani i sadrže svrhu putovanja. Uz naloge nisu priloženi izvješća o obavljenom putu. Također, ne sadrže vrijeme kretanja na put i povratka s puta. Dijelom ne sadrže podatke o početnom i završnom stanju brojila. Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Prema odredbama članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13, 157/14 i 137/15), izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito slijedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila - kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, pečat, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Skreće se pozornost da je veljači 2017. stupio na snagu novi Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17) koji, između ostalog, regulira izdatke za službena putovanja.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati naknade za korištenje privatnih vozila u službene svrhe na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o porezu na dohodak.

- 4.2. *U roku osam dana od dostave Nacrta izvješća Stranka nije dostavila pisano očitovanje na činjenice opisane u Nacrtu izvješća.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je nepovoljno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji u značajnim odrednicama ne iskazuju objektivno i istinito rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza. Poslovanje u značajnom dijelu nije usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti i propusti:
 - revizijom obavljenom za 2015., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i računovodstveno poslovanje te dijelom rashode, ponovljene su i u 2016. (točka 1. Nalaza)
 - redovna sjednica Glavnog odbora utvrđena odredbama Statuta, obvezna nakon četverogodišnjeg razdoblja, nije održana; Stranka nije uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola; Pisana pravila financijskog poslovanja te pravila kojima se uređuje računovodstveno poslovanje, postupanje s dokumentacijom, financiranje ogranaka, pisani kriteriji za dodjelu donacija i stipendija te kodeks etike nisu doneseni (točka 2. Nalaza)
 - financijskim planom za 2016. prihodi i rashodi nisu realno planirani, te tijekom godine nisu donesene izmjene plana; Nije navedeno tko je donio financijski plan te datum njegova donošenja; Godišnji program rada nije donesen, te se ne može ocijeniti opravdanost korištenja ostvarenih sredstava, odnosno za ostvarenje kojih ciljeva su sredstva korištena; U poslovnim knjigama nisu evidentirani podaci o potraživanjima za prihode od jedinica lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave u iznosu 4.305,00 kn; Stranka nema dokumentaciju iz koje bi se moglo utvrditi na temelju čega su evidentirani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) umjesto obveze za usluge prijevoza; Stranka je primila dvije pozajmice u ukupnom iznosu 11.500,00 kn za što nisu zaključeni ugovori; Iz dostavljene dokumentacije nije vidljiva opravdanost, odnosno namjena primljene pozajmice; Godišnji popis imovine i obveza koncem 2016. nije obavljen; Preneseni manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju nije točno evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima; Umjesto manjka prihoda u iznosu 8.151,00 kn, evidentiran je višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 8.018,00 kn; U bilješkama uz financijske izvještaje nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja prihoda i rashoda u odnosu na ostvarenje prethodne godine (točka 3. Nalaza)
 - rashodi za naknade troškova službenih putovanja članova Stranke ostvareni su u iznosu 45.460,00 kn na temelju naloga za službena putovanja; Uz naloge nisu priložena izvješća o obavljenom putu;

Dijelom nalozi za službena putovanja ne sadrže podatke o početnom i završnom stanju brojila te vrijeme kretanja na put i povratka s puta. (točka 4. Nalaza)

4. Stranka je upisana u Registar političkih stranaka u studenom 2008. Predsjednik Stranke je Nedžad Hodžić. Koncem 2016. Stranka nije imala zaposlenika. Ustrojena je na teritorijalnom principu u skladu s ustrojstvom lokalne samouprave. Koncem 2016. na području Republike Hrvatske bilo je 14 ogranaka. Stranka je u 2016. ostvarila prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, iz državnog proračuna za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor te druge prihode u skladu s propisima. Od 2016. Stranka nije parlamentarna tako da ne ostvaruje pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 74.582,00 kn, a rashodi u iznosu 68.360,00 kn. Na rashode za financiranje izborne promidžbe se odnosi 20.119,00 kn. Višak prihoda za 2016. iznosi 6.222,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 14.373,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 8.151,00 kn. Najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 43.382,00 kn ili 58,2 %. Svi drugi prihodi iznose 31.200,00 kn ili 41,8 % ukupno ostvarenih prihoda. U okviru rashoda najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu 63.338,00 kn ili 92,7 %. Godišnji programa rada nije donesen. Koncem godine ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 13.556,00 kn. Imovina se odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 9.690,00 kn, nefinancijsku imovinu u iznosu 3.866,00 kn i rashode budućih razdoblja u iznosu 2.766,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu 5.538,00 kn i odnose se na obveze za pozajmicu primljenu od predsjednika Stranke u iznosu 2.500,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu 2.014,00 kn te obveze za autorske naknade u iznosu 1.024,00 kn. Financijski izvještaji za 2016., financijski plan te izvješća o donacijama primljenim tijekom godine su objavljeni na mrežnoj stranici Stranke i dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug, planiranje i računovodstveno poslovanje te rashode u dijelu koji se odnosi na troškove službenih putovanja, utjecale su na izražavanje nepovoljnog mišljenja.